

Časopis NÁŠ DOMOV

Domova seniorů na Novovysočanské

ROČNÍK 2014

Středisko sociálních služeb
Městské části Praha 9

číslo 19

Obsah

Rubrika: Historický koutek

Historie koruny české..... 1

Jak jsme prožívali 28. říjen 1918 ve Vysočanech 5

Rubrika: Významná data

Památka zesnulých..... 7

Rubrika: Nutriční koutek

Výživa ve zralém věku.....10

Rubrika: Literární koutek

Jean Arthur Nicolas Rimbaud..... 13

Opilý koráb - Jean Arthur Nicolas Rimbaud 15

Slzy podzimu – Spero 19

Rubrika: Koutek zábavy

Doplňovačka..... 20

Doplňování údajů 21

Přísloví..... 22

Soutěžní kvíz..... 23

Rubrika: Kulturní koutek

Kulturní program 24

Historie koruny české

Vývoj českých bankovek od roku 1918

Vznikem samostatného státu v roce 1918 nastala nejen euforická doba zažívání samostatnosti a nezávislosti na rakousko-uherské monarchii, ale i doba hledání a zajišťování nových věcí. Jedním z nejužívanějších symbolů samostatného státu je vlastní měna.

V našich dějinách zažíváme relativně velmi často zásadní politické změny a ty jsou již tradičně doprovázeny zatracováním všeho starého a naopak vymyšlením všeho nového, někdy "za každou cenu". Bylo tomu i při přípravě na novou československou měnu. Jak se vlastně naše měna bude nazývat? Koruna? Tato měnová jednotka byla relativně mladá - od jejího zavedení v roce 1892 uplynulo pouze 26 let a nebyla tedy tak zažitá. Proč tedy nezvolit jiný název? A tak se pod tlakem nejrůznějších institucí a spolků objevovaly názvy jako řepa, sokol, stotina, lev, denár, groš, káně. Teprve až v roce 1924 bylo rozhodnuto, že československá měna bude mít staronový název "koruna". Ačkoliv všechny nástupnické státy Rakousko-Uherska postupně změnilly název vlastní měny, paradoxně pouze u nás zůstala koruna doposud. V diskusích o uspořádání měnových poměrů samostatného československého státu se objevila i úvaha o možné dvojí měně - zavedení platidel s obchodním krytím v hodnotě předválečného francouzského franku. Státovková měna by se měla postupně přibližovat jeho hodnotě.

K realizaci ale nedošlo. Protože v Československu neexistovala centrální banka, připravovalo novou měnu ministerstvo financí, konkrétně jeden z jeho útvarů -

Bankovní úřad ministerstva financí (BÚMF). Zavedení nových platidel muselo přijít velmi rychle a tak byla pro začátek používána platidla rakousko-uherská s tím, že vyšší nominální hodnoty (10, 20, 50, 100 a 1000 korun) byly opatřovány československými kolky.

Příprava a tisk prvních papírových platidel

Příprava návrhů papírových platidel byla velmi rychlá a muselo se na ní podílet nejen více autorů, ale i tiskáren. Ačkoliv velká část návrhů nominálů byla svěřena Alfonsi Muchovi, přece jen se rychlost přípravy "podepsala" na nejednotnosti celé této první emise. A. Mucha je tak autorem naší první desetikoruny, dvacetikoruny, stokoruny a pětisetkoruny. Ostatní platidla jsou výtvárně navržena přímo příslušnou tiskárnou. První emise československých státovek měla nominály 1, 5, 10, 20, 50, 100, 500, 1000, 5000 Kč. Oficiální česká tiskárna cenin zatím neexistovala a první papírové peníze (devět nominálů) byly rovněž považovány za provizorium. Tiskly je čtyři české firmy, jedna rakouská a jedna americká. Z toho například desetikoruna byla tištěna ve třech tiskárnách. Kvalita platidel odpovídala jednak rychlosti přípravy, ale také možnostem tiskáren. Většina státovek byla tištěna knihtiskem - tedy relativně jednoduchým způsobem. Pouze tisícikoruna byla tištěna v renomované americké tiskárně American Bank Note Company (ABNCo.), a to hlubotiskem s řadou ochranných prvků. Kvalita tisku u nás tištěných státovek neumožňovala dostatečnou ochranu platidel proti padělání. A tak se velmi rychle objevily padělky vyšších hodnot, zejména 100Kč, 500Kč a 5000Kč. Známou aférou je padělání pětisetkoruny Maďarem prof. dr. Gyulou Mezsárosem, v jehož dílně bylo vy-

robeno přes 60 000 kusů velmi kvalitních padělků. U státovek hodnoty 5000 Kč se našly velmi brzy, zejména kvůli své vysoké hodnotě, také padělky. Jejich rychlé stažení z oběhu sice neohrozilo peněžní oběh, ale udělalo z nich sběratelsky nejvzácnější a nejdražší československé papírové platidlo. Následovala druhá emise státovek, která postupně nahrazovala nekvalitní první emisi. Stokoruna, pětisetkoruna a pětitisícikoruna byla tištěna kvalitně v ABNCo, i u dalších nominálů bylo použito lepších tiskových technik.

Založení Národní banky československé

Konečně k 1. dubnu 1926 byla založena Národní banka československá, centrální a emisní banka, a v roce 1927 byla založena tiskárna bankovek. Zde se sluší vysvětlit pojem státovek a bankovka. V zásadě se jedná o praktické označení platidel vydávaných státem či emisní bankou. V našem případě, při absenci centrální banky, byl vydavatelem peněz stát (ministerstvo financí, BÚMF) - odtud označení státovek. Po založení centrální banky řídila peněžní oběh a vydávala peníze banka - odtud bankovka. Obě označení jsou zcela oficiální, i když zřejmě specifická pro náš stát. Příslušná platidla jsou takto nejen přímo označena, ale i dále identifikovatelná; u státovek je podpis ministra financí, u bankovky guvernéra, pokladníka či jiného představitele emisní banky. Po krátké odbočce se vrátíme již k bankovkám. Alfons Mucha je autorem ještě jedné bankovky, a to padesátikoruny z roku 1929. Ta je zajímavá mimo jiné tím, že na sobě nese řadu znaků-symbolů zednářské lóže, neboť údajně A. Mucha byl jeho členem. To je ale zřejmě jediná ban-

kovka, na které se zcela záměrně objevují určité znaky či symboly. Oproti tomu hledání jinotajů na ostatních bankovkách nerůznějším způsobem je sice zajímavé, zato veškeré nalezené výsledky pátrání jsou pouhou náhodou! S letopočtem 1931 vyšla stokoruna, jejímž autorem je Maxmilián (Max) Švabinský. Ten je rovněž autorem tisícikoruny z roku 1934. Tato bankovka byla v roce 1937 vyznamenána na mezinárodní výstavě umění v Paříži.

V dalším čísle časopisu naleznete pokračování vývoje českých platidel.

Jak jsme prožívali 28. říjen 1918 ve Vysočanech

Ti, jejichž život se z větší části odvíjel ještě za časů císaře pána, vyprávěli své vzpomínky. Jako předěl mezi tím, co bylo dřív a co je teď, považovali převrat. Tak nazývali období rozpadu Rakousko-Uherska a vznik samostatné republiky.

Zaposlouchejme se do jejich vzpomínek.

Prohlášení samostatné republiky bylo zejména ve Vysočanech dost slavnostní, zejména díky existenci mnoha kulturních a společenských spolků. Jejich členské základny byly sice značně prořídlé, protože všichni *zbraně schopní* byli povoláni hájit zájmy rakouského domu, císaře pána a jeho rodiny. Doma zůstali z mužů jen váleční invalidé, staří a nedospělí. Na radnici byla telegrafní stanice a ta byla jediným rychlejším spojením s Prahou, Vídní a se světem. Denně se tam po ránu shromažďovali lidé a sledovali vyvěšené zprávy z bojiště. Ty pomáhali *rozšifrovávat* a komentovat ranění frontovní navrátilci. Tolik očekávaný den zhroucení Rakousko-Uherska konečně nastal. Již od rána 28. října 1918 bylo v ovzduší cítit napětí, ale nic jistého nebylo. Zprávy byly toho rána skoupé. Teprve dlouho po desáté hodině, kdy v Praze již lidé jásali, přišla tato zpráva i do Vysočan. Jako by na ten okamžik byli připraveni, zformovala se ze zbylých muzikantů hudba a vyšla do ulic. Po chvíli se v prostranství na boku radnice před školou shromáždili nikým nesezvaní občané a vyslechli si po několikráte obsah telegramu z Prahy, kterým se potvrdil pád rakousko-uherské říše a nastolení národní svobody. Samovolní

řečníci rozprádali debaty, zda budeme samostatným království či zda se spojíme se sousedními státy, kdo bude naším králem, zda to bude někdo z Romanovců, jiní, ti pokrokovější, dokazovali, že musíme být republikou a prezidentem že by měl být profesor Masaryk, který se tak prosazoval za naši samostatnost. Ženy a děvčata se postupně vytrácely, aby se opět vrátily převlečené do národních krojů. Z radnice se odlomil dvouhlavý orel, podobně i z trafiky. To snad byla jediná dvě místa tímto symbolem označená. Objevilo se několik červenobílých praporů.

Odpoledne vyrukovala prořídlá městská hudba, hasiči, spolky s prapory a pochodovali křížem krážem celými Vysočany. Zakončení této slávy se konalo v pivovarské zahradě. Ale i v Ruském dvoře a u Lípy, tentokrát ž zase u české lípy, a na Klíčově. Během následných dnů a týdnů se postupně situace konsolidovala a do konce roku, zejména po příjezdu již zvoleného prezidenta Masaryka 21. prosince jsme začali již žít naplno jako republikáni, příslušníci svobodného státu.

Tak probíhal převrat ve Vysočanech. Událost, kterou i nejstarší generace zná již jen z vyprávění pamětníků a ti mladší jako jeden z mnoha odstavců dějepisných učebnic. A tam se jim ztrácí mezi husitskými boji, třicetiletou válkou, dobou protektorátu a sametovou revolucí. Naše dějiny rychle houstnou, kdo by si to všechno pamatoval...

28. říjen – vojáci na Staroměstském náměstí přisahají věrnost novému státu.

Památka zesnulých

Na den 1. listopadu připadá svátek Všech svatých a den nato Památka všech zemřelých – dušičky. Oba tyto dny vzpomínali pozůstalí na své zemřelé příbuzné a přátele. V tyto dny všichni přicházeli na hřbitovy, kde očistili okolí hrobu, kde pokládaly věnce, květiny a zapálili svíčku, aby se pak v tichu pomodlili za spásu duší. Modlitba živých prý pomáhala dušičkám očistit jejich hříchy.

*Na dušičky pamatujme,
z očistce jim pomáhejme!
Budou na nás vzpomínat
až my budem umírat...*

*V dušičkový večer
rozžehneme svíčky,
modlíme se tiše
při nich za dušičky.
Poslední již svíce
zvolna dohořívá,
za duše, jichž nikdo,
nikdo nevzpomíná.*

Také se věřilo, že o dušičkové půlnoci mají duchové bohoslužbu. V Pelhřimově se vyprávělo o jisté kmotře, která se o dušičkové noci probudila. Měsíc tu noc svítil velmi jasně a milá kmotra si myslela, že je již ráno. Oblékla se a spěchala do hřbitovní kaple „U panenky Marie“. Kostelíček byl plný a u oltáře stál kněz. Kmotra se velmi styděla, že přichází na bohoslužbu pozdě a tak se rychle posadila na lavici a sklopila oči. Po chvílce je

zdvihla a rozhlédla se kolem sebe. Viděla mnoho lidí, kteří jí byli velmi povědomí. Vzpomínala, odkud je zná, když v tom si uvědomila, že to jsou všechno sousedé po smrti. V tom do ní šťouchla její nedávno zemřelá sousedka a řekla jí, že je na mši duchů a že duchové živého člověka po skončení mše roztrhají na kousky. Poradila jí, aby si svlékla kožíšek a rychle z kapličky odešla. Kmotra poslechla a ráno poté, co se o zážitku předešlé noci svěříla sousedům, se všichni vypravili do kapličky, kde našli kožíšek roztrhaný na malé kousičky.

Hodně hospodyň dělalo dušičky z dvojího těsta. Pro rodinu bylo ručeno pečivo z bílé mouky a pro čeládku z mouky černé. Díky tomuto lakotnému jednání se mezi čeládkou brzy rozšířila jednoduchá říkanka, kterou se snažila čeládka pokárat hospodyně za rozdílné dušičky.

*Dušičky věrný,
nejste všechny stejny.
Některý jste bílý,
některý jste černý.*

Podle lidové víry prý v předvečer svátku „dušiček“ vystupuje duše zemřelých na jednu noc z očiště, kde v plamenech pykaly za své hříchy.

V Čechách v ten večer plnil hospodář lampu máslem místo oleje, aby se dušičky mohly spáleniny, způsobené očištěm natřít a trochu ochladit.

Bývalo zvykem pro dušičky vhadzovat tento večer do ohně různé pokrmy, což bylo místy chápáno jako částečné vykoupení z hříchů nebo také něco jako dušičkám na přilepšenou. Když se ráno ozvalo zvonění z kostela, musely se dušičky vrátit do očiště.

Na den svátku Všech svatých se peklo pečivo – housky ve tvaru hnátů, položených křížem, kterým se říkalo „kosti svatých“. Na druhý den se místy peklo pečivo, kterému se říkalo „dušičky“. Bylo čtyřhranné pečivo, zadělávané mlékem a plněné povidly nebo mákem a tím bývaly obdarováváni žebráci a chudí lidé, postávající u kostela či hřbitova.

Říkalo se, že pokud o dušičkách prší, že duše zemřelých oplakávají své hříchy.

Že z evropského svátku dušiček vznikl anglosaský svátek Halloween, ví téměř každý. Ale málokdo tuší, že se v minulosti v Podkrkonoší slavily Dušičky podobně, jako je tomu dnes například v USA, tzn. s průvody strašidelných a děsivých masek.

Výživa ve zralém věku

Výživa je nejdůležitějším faktorem životního stylu, ovlivňuje délku a kvalitu našeho života. Správná výživa hraje důležitou roli v průběhu celého života a ve stáří se její význam ještě zvyšuje. Abychom byli zdraví a fit je potřeba i ve stáří jíst vyváženou a pestrou stravu s dostatkem (ale ne nadbytkem) důležitých živin a dalších látek (vlákniny, vitamínů, minerálních látek...). U seniorů mohou být důsledky nesprávné výživy daleko závažnější a mohou se projevit rychleji a dříve než u osob mladšího a středního věku. Správná výživa zvyšuje obranyschopnost, pomáhá udržovat hybnost a tím i soběstačnost člověka a napomáhá k rychlejšímu uzdravení z nemoci a rychlejšímu hojení ran.

S věkem se zhoršuje vstřebávání a využívání jednotlivých živin získaných z potravy. Proto se zvyšuje potřeba živin a energie a proto je důležité volit kvalitní, dobře využitelné zdroje.

Co nesmí chybět ve výživě seniora:

Především **bílkoviny**.

Bílkoviny jsou jednou ze základních živin a jsou pro výživu člověka naprosto nutné a nenahraditelné. Bez nich by nebyla možná nejenom stavba, ale ani obnova jednotlivých tkání organismu. V případě potřeby mohou být bílkoviny použity i jako zdroj energie.

Plnohodnotné bílkoviny najdeme v mase, mléce, mléčných výrobcích a vejcích a kvalitní bílkoviny rostlinné jsou například v luštěninách a obilovinách.

Vhodné tuky.

Tuky patří k významným složkám potravy. Jsou jednou z hlavních živin, která je nezbytná pro zdraví, vývoj a funkci organismu. Tuky mají nejvyšší energetickou hodnotu - v porovnání s bílkovinami a sacharidy zhruba dvojnásobnou.

Jsou zdrojem nezbytných mastných kyselin a zdrojem vitamínů rozpustných v tucích - A, D, E, K. Umožňují vstřebávání provitaminů.

Živočišné tuky najdeme v mléce a mléčných výrobcích (máslo), tučnějším mase (sádlo), a ve vejcích. Vhodné je stravu doplňovat tuky rostlinnými- především kvalitními oleji. Rostlinné tuky neobsahují cholesterol a naopak jsou zdrojem vítaných nenasycených mastných kyselin.

Sacharidy- cukry.

Sacharidy jsou hlavním dodavatelem energie. Hodnotnější jsou ty, které obsahují vlákninu. Vzhledem k častému výskytu cukrovky v seniorském věku mají být dávky a příjem sacharidů vyvážené bez výkyvů v průběhu celého dne. Sacharidy najdeme v obilovinách, luštěninách, bramborách a další zelenině, v ovoci.

Vitamíny a minerální látky.

Ve vyšším věku je zhoršené vstřebávání těchto látek. Proto je třeba dbát na jejich dodávání potravou. Jedná se nejen o vitamín C (zelenina, ovoce, brambory), ale například i o vitamín A- (kvalitní oleje, provitamin- karotén: listová zelenina, meruňky, mango...), E (kvalitní oleje, tučné ryby ...) a další. V tomto věku je také důležité dbát na příjem železa (červené maso, vnitřnosti, žlout-

ky...), vápníku (mléko a mléčné výrobky, ryby...), ale také například zinku.

Strava musí být upravená tak, aby umožňovala co největší využití jednotlivých složek (v případě potřeby krájení, mletí, mixování...), lehce stravitelná, podávaná v pravidelných intervalech. Nesmírně důležitý je dostatečný příjem vhodných tekutin během celého dne, ale také vhodné prostředí a dobrá pohoda.

Věra Stejskalová, registrovaná nutriční terapeutka.

Jean Arthur Nicolas Rimbaud

Život

Jean Arthur Nicolas Rimbaud se narodil 20. října 1854 v Chaeleville ve Francii a zemřel 10. listopadu 1891 v Marseille ve Francii. Rimbaud byl francouzský básník. Je považován za jedno z nejvýznamnějších tzv. prokletých básníků.

Jeho otec byl kapitán pěchoty, dobrodruh, který nakonec rodinu opustil. Rimbaud byl velmi nepřizpůsobivý a na výchovu své konzervativní a nábožensky bigotní matky reagoval výbuchy hněvu a útěky z domova.

V době pařížské komuny přišel do Paříže, kde se seznámil s Verlainem. Verlaine kvůli němu rozbil manželství. Začali spolu žít a to nejen jako přátele, ale i jako milenci. Jejich život byl velmi bohémský. Žili nejprve v Paříži, později v Anglii a Belgii. Po rozchodu s Verlainem v roce 1873 Verlaine Arthura postřelil, protože se pokusil zničit své dílo, které měl Verlaine naštěstí u sebe.

Rimbaud, jenž skončil v nemocnici, své dílo odsoudil, přestal psát a vstoupil do koloniálního vojska. Na Jávě dezertoval, s cirkusem prošel Švédsko a Norsko. Roku 1880 byl v Egyptě, potom na Kypru, odkud se vydal jako obchodní zástupce do Adenu. Přešel celou somálskou poušť. Naučil se mnoho jazyků. 10. listopadu 1891 zemřel na rakovinu. Měl zhoubný nádor v noze.

Dílo

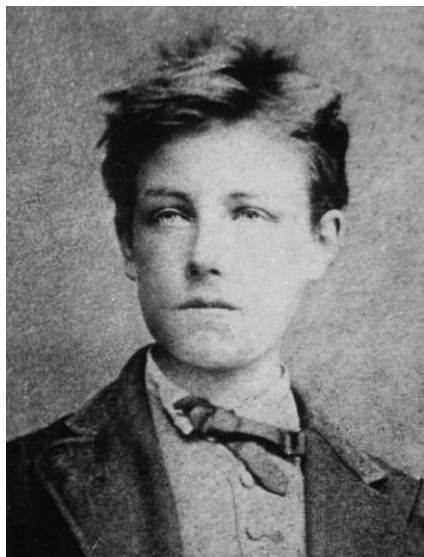
Rimbaud v poezii změnil strukturu a metodu. Jeho poezie stojí na subjektivních prožitcích, především pocitu rozporu mezi umělcem a společností. Pro jeho básně je

typická bohatá fantazie, odpor k měšťákům a náboženství a obdiv k revoluci.

Jeho poezie se stala základem nové poetiky. Odhaloval iluzornost pravd uznávaných společností, jež vystavil pohrdavému posměchu. Útoky proti povrchnosti, zbabělosti a všednosti společnosti postupně přerostly v nenávistnou a totální revoltu proti všem hodnotám a tabu společnosti. Rimbaudovo dílo, vycházející ze zloby, z revolty a vnitřní síly, útočilo na všechny formy tradice, ovlivnilo moderní francouzskou poezii, zejména symbolisty a surrealisty. Všechna jeho díla publikoval Paul Verlaine. Odhaduje se, že se asi osm jeho děl ztratilo.

Mezi jeho nejznámější básnická skladba je *Opilý koráb*. V ní se básník přirovnává ke korábu. Loď na rozbouřeném moři je samotný autor, který pluje mezi životem a smrtí. Individuum se odklání od říše fantazie, putuje říší.

Dále mezi jeho díla patří *Projekt komunistické ústavy*, *Sezóna v pekle*, *Relikvier*.

Opilý koráb

Když plul jsem po Řekách, jež nelítostně pádí,
tu jednou musil jsem dát sbohem lodníkům:
křiklaví divoši k nim vpadli v lodní zádi
a nahé přibili je k pestrým kolíkům.

Pak nestaral jsem se už vůbec o posádku,
jež vezla obilí, sklad bavlny a chmel.
Když mužstvo skončilo svou pranici a hádku,
tu řeky nechaly mne plouti, kam jsem chtěl.

Přes mocné přílivy a mořské vlnobití
jsem spěchal, zaslepen jak dítě v peřině,
jak Poloostrovy, jež zběsile se řítí,
když odpoutaly se a bloudí v bařině.

Hrom s bleskem házely mně svoje smolné věnce.
Pět nocí tančil jsem jak zátka na míse
na slaných hladinách, jež vězní utopence,
nedbaje majáků, jež hloupě šklebí se.

Zelený příval vod, sladší nad hořké trnky,
skrz naskrz prosákl můj pochroumaný vrak
a rozbil kormidlo, a smýval ze mne skvrnky
po mořské nemoci, jež zkalila mi zrak.

A od té chvíle jsem se koupal v širém moři,
jež bylo plné hvězd, a bez cíle jsem plul,
hltaje blankyty, do nichž se občas noří
zasněný umrlec, jenž právě utonul,

potřísniv hanebně ty bledomodré víry
a rytmus světelných a třpytících se krás,
prudší než alkohol, širší než naše lýry
vypučí milostný a hnisající kvas.

Znám nebe, třpytící se pod průtrží mračen,
znám kouzlo večerů a velkých povodní,
znám jitra nadšená jak hejno vodních kačen
a časem viděl jsem to, o čem lidé sní.

Znám slunce, mystické jak rudá maska herce,
když vrhá sraženou a fialovou zář
na vlny valící se jako přes koberce,
znám slunce, příšerné jak maskovaná tvář.

Snil jsem o zelené a zasněžené noci,
o žhavých polibcích, jež víří v prostoru,
o koloběhu míz, jež mají vesmír v moci,
o modrém procitnutí zpěvných fosforů.

Po celé měsíce jsem slýchal vlnobití,
jak kravín šílenství a epilepsie,
aniž jsem pomyslíl, chtěje jej utišiti,
na hada, zkroceného patou Marie.

Víte, že narazil jsem jednou na Floridy,
kde květy mísí se s očima panterů,
kde duha, napjatá pod horizontem z křídly,
ukrývá stáda lvic před zraky škunerů.

Viděl jsem prohlubně a močály, jež kvasí,
propast, kde v sítinách spí celý Leviatan,
bezvětří s vichřicí a celé zeměpásky,

svržené do jícnu jak do pekelných bran!

Ledovce, perleť vln a hnědou barvu zemí,
uvázlé koráby v hniјících zátokách,
kde velcí hroznýši, šíraní štěnicemi,
padají ze stromů a šíří černý pach.

A byl bych ukázal rád dětem v modrém proutí
ty malé rybičky, ty zlaté kapříky.
Korály žehnaly mé dlouhé bludné pouti
a občas vanuly mně vlídne větříky.

A moře, mučedník zlých oblastí a pásem,
mně někdy vrhalo v tvář květy vodních pěn
a kolébalo mne svým vzlykajícím hlasem
tak, že jsem poklekal s dojatým srdcem žen,

jsa poloostrovem, jenž houpá na svých březích
trus ptáků, křičících, když mají v noci hlad,
a utopenci, jež jsem vlekl na řetězích,
sražení vlnami ztráceli shnilý šat.

Mne, zabloudilou loď, vrženou za vichřice
do vzduchu bez ptactva za gigantický plot,
mne nezachrání už záchranná plachetnice,
můj trup je opilý přívally slaných vod,

já, koráb z mlhovin, já, fantastické zvíře,
já, jenž jsem prorážel kouř nebes jako zeď,
kde roste převzácná pochoutka pro malíře -
sluneční lišejník, zašlý jak stará měď,
já, prkno, poseté žhavými pŭlměsíci,
rejňoky, kostrami mořských koníků,

já plul jsem za nocí v červenci při měsíci
pod ultramarínem šílených lodníků,

já, prkno, poseté žhavými pŕlměsíci,
jež rozléhaly se na sto mil do dálky,
já náhle zatoužil jsem podívat se domů
na starou Evropu a lesní rusalky.

Viděl jsem opilá a hvězdná souostroví
s nebem, jež třpytí se jak velký paví chvost,
zdalipak v noci spí pod jejich mdlými krovky
ohniví letouni, jimž patří budoucnost?

Co jsem se naplakal za srdcervoucích jiter,
nic neobešlo se teď pro mne bez hoře.
Jsem láskou rozladěn jak struny starých citer.
Oh, kéž mi praskne kýl! Kéž sletím do moře!

A toužím po stružce, kde za nizoučkým houštím
se šťastně prohání pár dětských košilek,
jsem v duchu hošíkem a dřepě s nimi pouštím
lodičku z papíru, křehkou jak motýlek.

A zalit tříští vln a jejich pyšných krajek
už nechci závodit s kupčičky z Bostonu,
už nechci projíždět flotilou pestrých vlajek
a plavat před strašným pohledem pontonů!

Slzy podzimu

Tak krásně voní,
přesto však bodá.
Slzy své roní,
v duši tvé hlodá.

Těžký je ten čas,
kdy dny se krátí,
kdy vkrádá se mráz,
kdy slunce se ztrácí.

Barevné listí přikrylo zemi,
šedivá oblaka skryla oblohu.
Po teplých letních dnech stýská se mi.
Zima za sebe složila zálohu.

Spero

Doplňovačka

Vytvořte slova začínající na písmeno O a končící na písmeno A. Tečky určují počet písmen, která máte doplnit.

O . A

O . . A

O . . . A

O A

O A

O A

Doplňování údajů

Doplňte tabulku na základě uvedených údajů.

Pánové Dušek, Prošek, Toušek a Zoubek se pravidelně scházejí zahrát si v bytě klavíristy Bedřicha.

Známe tyto údaje:

- 1) Bedřich se nejmenuje Zoubek.
- 2) Duškovo jméno je Dušan.
- 3) Zoubek pracuje jako mechanik.
- 4) Tomáš je technik.
- 5) Toušek hraje na violu.
- 6) Houslista je skladník.
- 7) Luděk hraje na cello.
- 8) Bedřich je učitel.

Jméno	Příjmení	Povolání	Nástroj

Přísloví

Vymyslete co nejvíce přísloví podle zadaných témat.

Části těla:

.....

.....

.....

.....

Profese:

.....

.....

.....

.....

Srdce:

.....

.....

.....

.....

🎉🎉🎉🎉 Soutěžní kvíz 🎉🎉🎉🎉

Ten, kdo první sdělí správně zodpovězené otázky Veronice Langerové, získá malé překvapení 😊

Jen napovím, že většinu odpovědi naleznete v tomto časopisu.

1. Jaké je příjmení Bedřicha ze cvičení na straně 21?

.....

2. Vymyslete alespoň tři věty, v nichž všechna slova začínají na písmeno P. Každá věta musí mít minimálně tři slova.

Př.: Petr podal panu profesorovi pozlacené pero.

1)

.....

2)

.....

3)

.....

3. Kdy je svátek všech svatých?

.....

Kulturní přehled aneb kde byste rozhodně neměli chybět

27. 10. 10:00 – 11:00 Popovídání

Na tomto setkání s paní ředitelkou a sociálními pracovníci se povídá o různých záležitostech, které se netýkají jídla.

3. 11. 10:00 – 11:00 Kulatý stůl

Na tomto setkání se řeší převážně stravování. Hovoříme ale také i o provozních záležitostech a o všem, co Vás zajímá. Přijde nám sdělit, co máte na srdci.

8. 11. 16:30 Gabriel

Opět k nám zavítá smíšený pěvecký sbor Gabriel. Členové sboru nám zazpívají v jídelně.

10. -. 12. 11. Revize spotřebičů

Během listopadu budou probíhat revize elektrospotřebičů.

Podrobnější informace budou vždy vyvěšeny na nástěnce u jídelny.

Milý deníčku,
nikdy bys nevěřil, co jsem
dneska konečně chytil...

